

ISBN: 978-966-502-574-0 **Модуль «Правові умови підприємництва»**
з дисципліни «Правове регулювання економіки»
Навчально-методичні матеріали для студентів

Модуль «Правові умови підприємництва»
з дисципліни «Правове регулювання економіки»
Навчально-методичні матеріали для студентів

Серія дидактичних матеріалів для
підприємницької освіти у закладах вищої
освіти України

Developing Intra- and Entrepreneurial Competences
through Entrepreneurship Education and Start-up Consultancy

544202-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPHES

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

Модуль
«Правові умови підприємництва»

дисципліна
«Правове регулювання економіки»

Навчально-методичні матеріали для студентів

Серія дидактичних матеріалів для підприємницької освіти у
закладах вищої освіти України

Developing Intra- and Entrepreneurial Competences
through Entrepreneurship Education and Start-up Consultancy

544202-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPHES

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

EU TEMPUS project “Developing Проект ЕС TEMPUS «Набуття професійних і підприємницьких навичок шляхом виховання підприємницького духу та консультації підприємців-початківців» (544202-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPHES)

Intra- and Entrepreneurial Competences through Entrepreneurship Education and Start-up Consultancy” (544202-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPHES)

Автори:

Юрій Кирилюк, Чернігівський національний технологічний університет

Алла Нітченко, Чернігівський національний технологічний університет

Тетяна Пшенична, Чернігівський національний технологічний університет

Сергій Шкарлет, Чернігівський національний технологічний університет

Фінансова підтримка Європейської Комісії при виданні даних матеріалів не передбачає згоди з їх змістом, яке є предметом відповідальності авторів і не відображає точку зору Європейської Комісії.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

УДК 346.26

ББК 67.404.91

ISBN: 978-966-502-574-0

© ПАТ «Поліграфічно-видавничий комплекс «Десна», Чернігів 2016

Зміст

Передмова	IV
1. Функції модуля.....	1
2. Компетенції.....	1
3. Організація занять.....	3
4. Коментарі до організації занять	5
5. Візуальні матеріали.....	8
6. Матеріали для занять	49

Передмова

Навчально-методичні матеріали даної серії були розроблені в рамках міжнародного освітнього проекту ЄС TEMPUS «Набуття професійних і підприємницьких навичок шляхом виховання підприємницького духу та консультації підприємців-початківців» (BUSEEG) для студентів ВНЗ різних напрямків, які хотіли б доповнити свою основну освіту підприємницькою підготовкою для успішного створення і ведення бізнесу.

Проект фінансується за підтримки Європейського Союзу і координується Віденським економічним університетом. В консорціум проекту входить 19 партнерів з України, Росії, Німеччини, Угорщини та Австрії:

- Віденський економічний університет (WU), Відень
- Університет Констанца (UKZ), Констанц
- Університет Іштвана Сечені (SZE), Дьйор
- Нижегородський державний університет ім. Н. В. Лобачевського (NNGU), Н. Новгород
- Нижегородський інститут розвитку освіти (NIRO), Н. Новгород
- Міністерство освіти Нижегородської області (MONo), Н. Новгород
- Торгово-промислова палата Нижегородської області (TPP NN), Н. Новгород
- Алтайський державний технічний університет ім. І. В. Ползунова (AltGTU), Барнаул
- Алтайський крайовий інститут підвищення кваліфікації працівників освіти (АКІРКРО), Барнаул
- Головне управління освіти і молодіжної політики Алтайського краю (Min Brn), Барнаул
- Московський державний університет геодезії і картографії (МІІГАіК), Москва
- Міністерство освіти і науки Російської Федерації (Min RU), Москва
- Петрозаводський державний університет (PetrGU), Петрозаводськ
- Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (KNEU), Київ
- Міністерство освіти і науки України (MESU), Київ
- Торгово-промислова палата України (TPP Ukraine), Київ
- Чернігівський національний технологічний університет (ChNTU), Чернігів

- Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (NTU KhPI), Харків
- Прикарпатський національний університет ім. Ст. Стефаніка (PNU), Івано-Франківськ

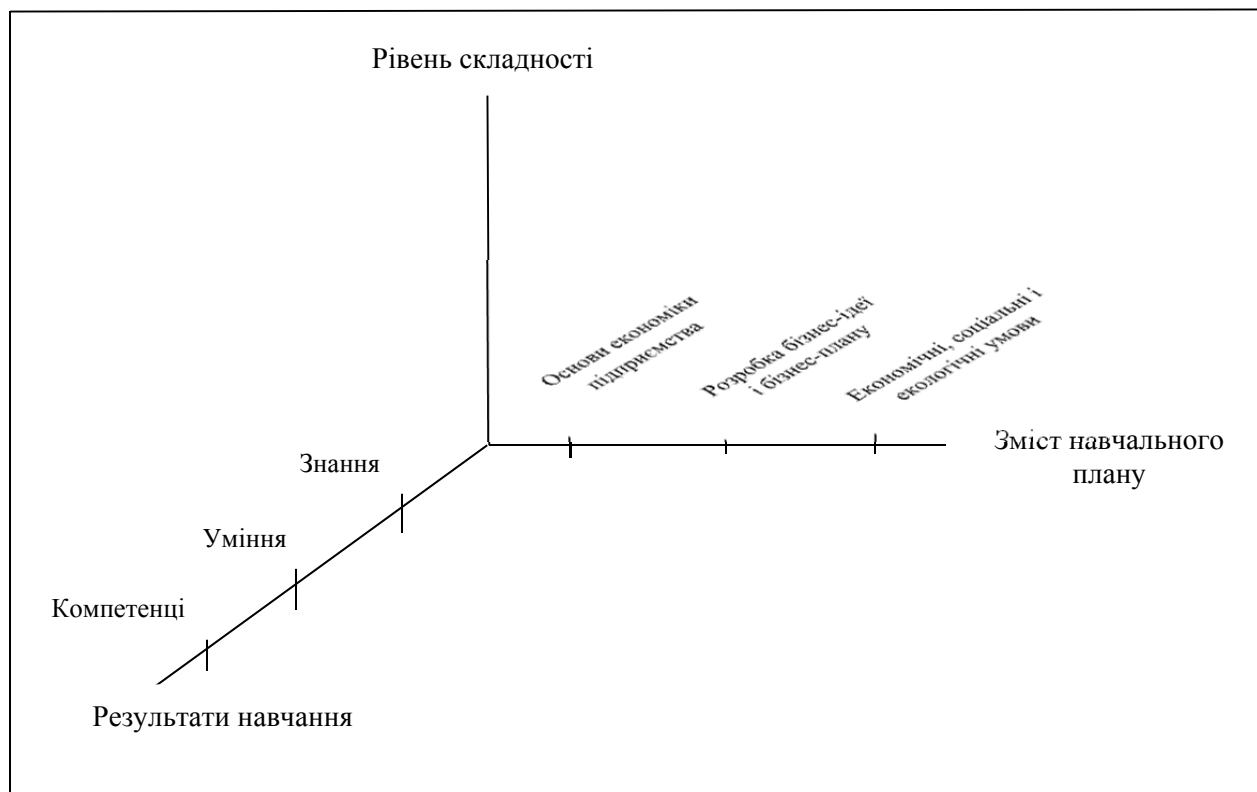
Основна мета проекту BUSEEG полягає у розробці та впровадженні концепції безперервної освіти (Lifelong Learning) в Росії та Україні з метою сталого стимулювання професійних та підприємницьких навичок шляхом виховання підприємницького духу і консультації підприємців-початківців на базі закладів вищої та професійної освіти. В рамках проекту були досягнуті наступні конкретні цілі:

1. Введення або модернізація програм вищої освіти з метою виховання підприємницького духу для студентів різних спеціальностей (економіка, техніка, мови та ін.) в обсязі 20 залікових одиниць.
2. Введення або модернізація програм професійного навчання з метою виховання підприємницького духу для учнів різних спеціальностей (економіка, техніка, туризм та ін.) в обсязі 4 годин на тиждень.
3. Створення або реорганізація центрів консультації підприємців-початківців для випускників закладів вищої освіти за підтримки торгово-промислових палат.
4. Створення або реорганізація центрів консультації підприємців-початківців для випускників установ професійної освіти за підтримки торгово-промислових палат.
5. Підвищення кваліфікації викладачів закладів професійної освіти з економіки та економічної дидактиці на базі університетів та центрів підвищення кваліфікації працівників освіти з метою підтримки виховання підприємницького духу.
6. Підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої освіти з економічної дидактиці в рамках конференцій, консультаційних семінарів та семінарів по підготовці викладачів курсів підвищення кваліфікації.

На першому етапі реалізації проекту було розроблено основний навчальний план (див. табл. 1) і модель компетенцій (див. рис. 1), на основі яких були сформульовані результати навчання (Learning Outcomes), необхідні для виконання відповідальних професійних завдань, а також для створення та успішного ведення бізнесу. У закладах професійної освіти теми основного навчального плану реалізуються в обсязі 144 годин.

Підприємництво: створення і ведення бізнесу			
Зміст (обов'язкові предмети та/або предмети за вибором)		Основи 8 ECTS	Поглиблення 12 ECTS
Основи економіки підприємства для створення і ведення бізнесу			
	Правові умови	0,25	0,5
	Інвестиції/Постачання/Виробництво	0,25	0,5
	Фінансовий розрахунок та фінансування	2,0	3,0
	Маркетинг	2,0	3,0
	Організація/Персонал/Менеджмент	0,25	0,5
Формування бізнес-ідеї та складання бізнес-плану			
	Семінар з пошуку ідей і бізнес-планування	2,0	2,0
Економічні, соціальні та екологічні умови			
	Ринкова економіка	0,5	1,0
	Соціальна, особистісна та методична компетенції	0,5	1,0
	Соціальна і екологічна стійкість	0,25	0,5

Таблиця 1: Тематичні блоки основного навчального плану

Малюнок 1: Структура моделі компетенцій

На другому етапі реалізації проекту були розроблені навчально-методичні матеріали для впровадження основного навчального плану у формі компетентнісно-орієнтованого навчання в закладах вищої та професійної освіти. Всі матеріали є в електронній формі, обрані дидактичні матеріали опубліковані в даному посібнику.

Третій етап реалізації проекту полягає в початку навчання в партнерських університетах, а також коледжах і технікумах. Даний етап, що супроводжується використанням на заняттях представлених у даному збірнику навчально-методичних матеріалів, успішно розпочався у 2015/2016 навчальному році.

Відень, травень 2016

Ріхард Фортмюллер

Preface

The teaching and learning materials published within this book are the result of the EU-Tempus-Project BUSEEG “Developing Intra- and Entrepreneurial Competences through Entrepreneurship Education and Start-up Consultancy” („Berufliche und unternehmerische Selbständigkeit durch Entrepreneurship-Erziehung und Gründungsberatung“). The target group of these materials are university students from various fields of studies who are eager to learn how to found and manage a business in addition to their subject-specific academic education.

The consortium of this international education project, which is co-financed by the European Union and coordinated by the Vienna University of Economics and Business consists of the following 19 project partners from Ukraine, Russia, Germany, Hungary and Austria:

- Vienna University of Economics and Business (WU), Vienna
- University of Konstanz (UKZ), Konstanz
- Széchenyi István University (SZE), Győr
- Lobachevsky State University (NNGU), N. Novgorod
- Nizhny Novgorod Institute of Education Development (NIRO), N. Novgorod
- Ministry of Education of the Nizhny Novgorod Region (MONo), N. Novgorod
- Nizhny Novgorod Region Chamber of Commerce and Industry (TPP NN), N. Novgorod
- Polzunov Altai State Technical University (AltGTU), Barnaul
- Altai Region Institute of Teachers Professional Development (AKIPKRO), Barnaul
- Altai Region Head Department of Education and Youth (Min Brn), Barnaul
- Moscow State University of Geodesy and Cartography (MIIGAiK), Moscow
- Ministry of Education and Science of the Russian Federation (Min RU), Moscow
- Petrozavodsk State University (PetrGU), Petrozavodsk
- Getman Kyiv National Economic University (KNEU), Kiev
- Ministry of Education and Science of Ukraine (MESU), Kiev
- Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (TPP Ukraine), Kiev
- Chernihiv National University of Technology (ChNTU), Chernihiv
- National Technical University „Kharkiv Politechnic Institute” (NTU KhPI), Kharkiv
- Stefanyk Carpathian National University (PNU), Ivano-Frankivsk

The primary objective of this project is to implement a lifelong learning concept in order to sustainably support entrepreneurial self-employment through Entrepreneurship Education and start-up advice at vocational schools and universities

in the Ukraine and Russia. In particular the following objectives have been achieved through this project:

1. Implementing and improving Entrepreneurship Education for students from various fields of studies (business administration, engineering, tourism etc.) with a total of 20 ECTS.
2. Implementing Entrepreneurship Education for students from various fields of studies (with a focus on business administration, engineering, tourism etc.) with a total of 4 hours per week at vocational schools.
3. Implementing and reorganizing start-up advice centres in cooperation with local chambers of commerce in order to support university graduates who intend to start their own businesses.
4. Implementing and reorganizing start-up advice centres in cooperation with local chambers of commerce in order to support vocational school graduates who intend to start their own businesses.
5. Training university and vocational school teachers in order to improve their expertise and teaching skills in Entrepreneurship Education
6. Training university teachers and lecturers at teacher training centres through training conferences, consulting workshops and a series of seminars for disseminators with focus on didactics of business content.

The result of the first phase of the project is a core curriculum (see table 1) as well as a competence model for Entrepreneurship Education (see figure 1). Based on the competence model learning outcomes, that are central to responsibly deal with professional tasks as well as found and manage a business, have been developed. At vocational schools the teaching and learning content of the common core is implemented to an extend of 144 hours.

Entrepreneurship – establishing and managing a business			
Content (mandatory and/or elective courses)		Common core 8 ECTS	In-depth module 12 ECTS
Basics in Business Administration			
	Legal Framework	0,25	0,5
	Investment/Acquisition/Production	0,25	0,5
	Calculation and Finance	2,0	3,0
	Marketing	2,0	3,0
	Organization/Human Resources/Management	0,25	0,5
Business Idea and Business Plan Development			
	Workshop on Business Ideas and Business Plan	2,0	2,0
Economic, Social and Ecological Framework			
	Market Economy	0,5	1,0
	Social-, Self-, Methodological Competence	0,5	1,0
	Social and Ecological Sustainability	0,25	0,5

Table 1: Content of the Core Curriculum

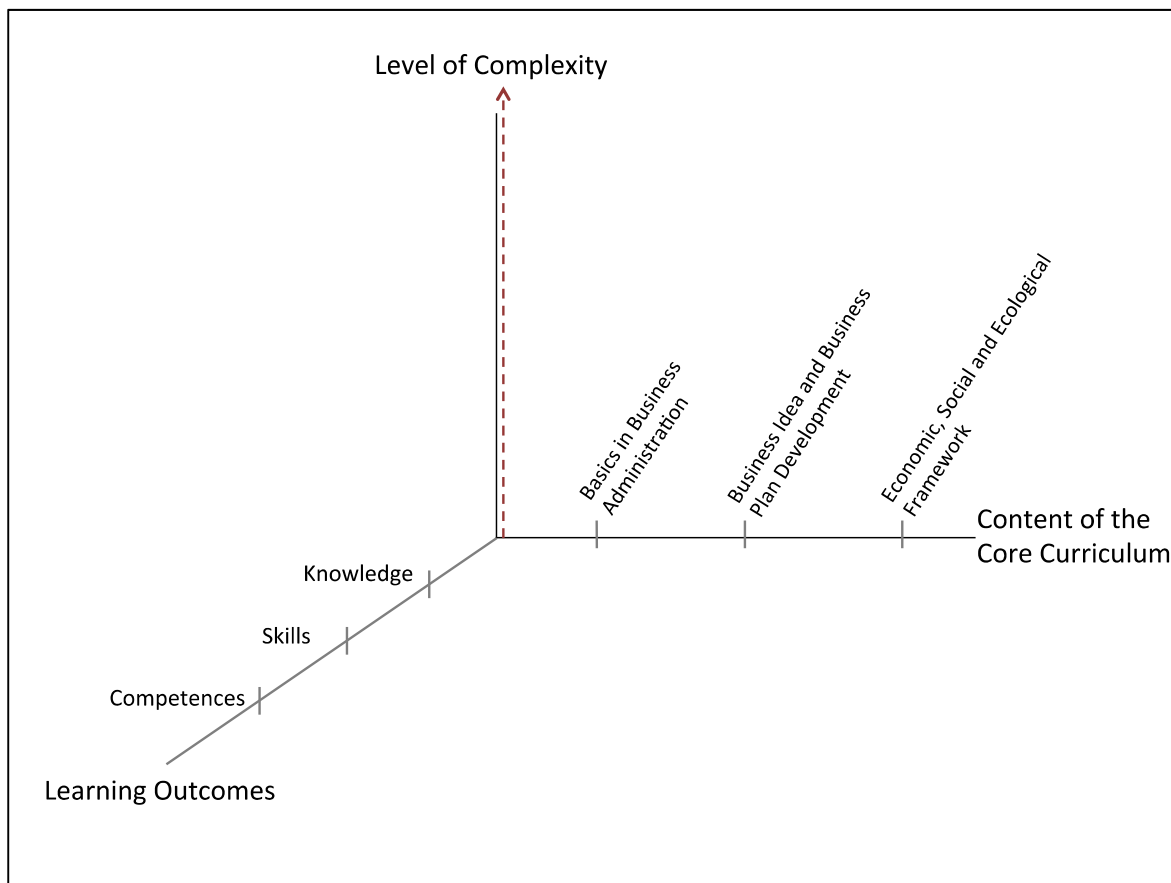

Figure 1: Structure of the competence model

The second phase of the project consisted of developing teaching and learning materials in order to implement the core curriculum through a competence based education at universities and vocational schools. The materials developed within this project are available electronically and some selected materials are published in this book.

Within the third project phase the programs at the partner universities and the lessons at the vocational schools are implemented. This phase and therefore the practical application of the teaching and learning materials already successfully started in the year 2015/16.

Vienna, May 2016

Richard Fortmüller

Vorwort

Die im vorliegenden Buch publizierten Lehrmaterialien und Lernunterlagen wurden im Rahmen des EU-Tempus-Projektes „BUSEEG - Berufliche und unternehmerische Selbständigkeit durch Entrepreneurship-Erziehung und Gründungsberatung“ für Studierende verschiedener Studienrichtungen entwickelt, die zusätzlich zu ihrer fachwissenschaftlichen Ausbildung auch die Fähigkeit zur Gründung und Führung eines eigenen Unternehmens erwerben wollen.

Das Konsortium des von der Europäischen Union kofinanzierten und der Wirtschaftsuniversität Wien koordinierten internationalen Bildungsprojektes umfasst 19 Projektpartner aus der Ukraine, Russland, Deutschland, Ungarn und Österreich:

- Wirtschaftsuniversität Wien (WU)
- Universität Konstanz (UKZ)
- Universität Győr (SZE)
- Lobachevsky Staatliche Universität Nizhny Novgorod (NNGU), N. Novgorod
- Institut für Bildungsentwicklung Nizhny Novgorod (NIRO), N. Novgorod
- Ministerium für Bildung der Region Nizhny Novgorod (MONo), N. Novgorod
- Industrie- und Handelskammer der Region Nizhny Novgorod (TPP NN), N. Novgorod
- Polzunov Staatliche Technische Universität Altai (AltGTU), Barnaul
- Institut für Weiterbildung der Lehrkräfte der Region Altai (AKIPKRO), Barnaul
- Hauptverwaltung für Bildung und Jugend der Region Altai (Min Brn), Barnaul
- Staatliche Universität für Geodäsie und Kartografie Moskau (MIIGAiK), Moskau
- Ministerium für Bildung und Wissenschaft der Russischen Föderation (Min RU), Moskau
- Staatliche Universität Petrozavodsk (PetrGU), Petrozavodsk
- Getman Nationale Wirtschaftsuniversität Kiev (KNEU), Kiev
- Ministerium für Bildung und Wissenschaft der Ukraine (MESU), Kiev
- Industrie- und Handelskammer der Ukraine (TPP Ukraine), Kiev
- Chernihiv Nationale Technologische Universität (ChNTU), Chernihiv
- Nationale Technische Universität "Kharkiv Polytechnische Hochschule"(NTU KhPI), Kharkiv
- Stefanyk Nationale Universität der Vorkarpaten (PNU), Ivano-Frankivsk

Das generelle Ziel des BUSEEG-Projektes besteht in der Entwicklung und Umsetzung eines Lifelong Learning Konzeptes zur nachhaltigen Förderung der beruflichen und unternehmerischen Selbstständigkeit in Russland und der Ukraine durch Entrepreneurship-Erziehung und Gründungsberatung auf universitärer und

Berufsschulebene. Im Einzelnen wurden im Rahmen des Projektes die folgenden Ziele realisiert:

Einführung bzw. Weiterentwicklung der Entrepreneurship-Erziehung an den Universitäten für Studierende verschiedener Studienrichtungen (Wirtschaft, Technik, Sprachen, etc.) im Umfang von 20 ECTS

7. Einführung bzw. Weiterentwicklung der Entrepreneurship-Erziehung an den Berufsschulen für Schüler/innen verschiedener Fachrichtungen (Wirtschaft, Technik, Tourismus, etc.) im Umfang von 4 Wochenstunden
8. Aufbau bzw. Reorganisation der Gründungsberatungszentren an den Universitäten für Absolvent/innen in Kooperation mit den Handelskammern
9. Aufbau bzw. Reorganisation der Gründungsberatungszentren an den Berufsschulen für Absolvent/innen in Kooperation mit den Handelskammern
10. Fachliche und didaktische Weiterbildung der Berufsschullehrer/innen zur Entrepreneurship-Erziehung an den Universitäten bzw. Lehrerfortbildungszentren
11. Wirtschaftsdidaktische Weiterbildung der Hochschullehrer/innen durch Weiterbildungstagungen, Beratungsworkshops und Seminarreihen für Multiplikatoren

In der ersten Phase der Projektarbeit wurden ein Kerncurriculum (vgl. Tab. 1) und ein Kompetenzmodell (vgl. Abb. 1) entwickelt und darauf basierend die Learning Outcomes formuliert, die für die Übernahme verantwortungsvoller beruflicher Tätigkeiten und für die Gründung und erfolgreiche Führung eines Unternehmens benötigt werden. In den Berufsschulen werden Lehr-Lern-Inhalte des gemeinsamen Kerns im Umfang von 144 Stunden umgesetzt.

Entrepreneurship – Unternehmensgründung und Unternehmensführung			
Studieninhalte (Pflichtfächer und/oder Wahlfächer)		Gemein-samer Kern 8 ECTS	Weitere Vertiefung 12 ECTS
Betriebswirtschaftliche Grundlagen			
	Rechtliche Rahmenbedingungen	0,25	0,5
	Investition/Beschaffung/Produktion	0,25	0,5
	Kalkulation und Finanzierung	2,0	3,0
	Marketing	2,0	3,0
	Organisation/Personal/Management	0,25	0,5
Geschäftsideenentwicklung und Businessplan			
	Ideenworkshop und Businessplan	2,0	2,0
Ökonomische, soziale und ökologische Rahmenbedingungen			
	Marktwirtschaft	0,5	1,0
	Sozial-, Selbst-, Methodenkompetenz	0,5	1,0
	Soziale und ökologische Nachhaltigkeit	0,25	0,5

Tabelle 1: Themenbereiche des Kerncurriculums

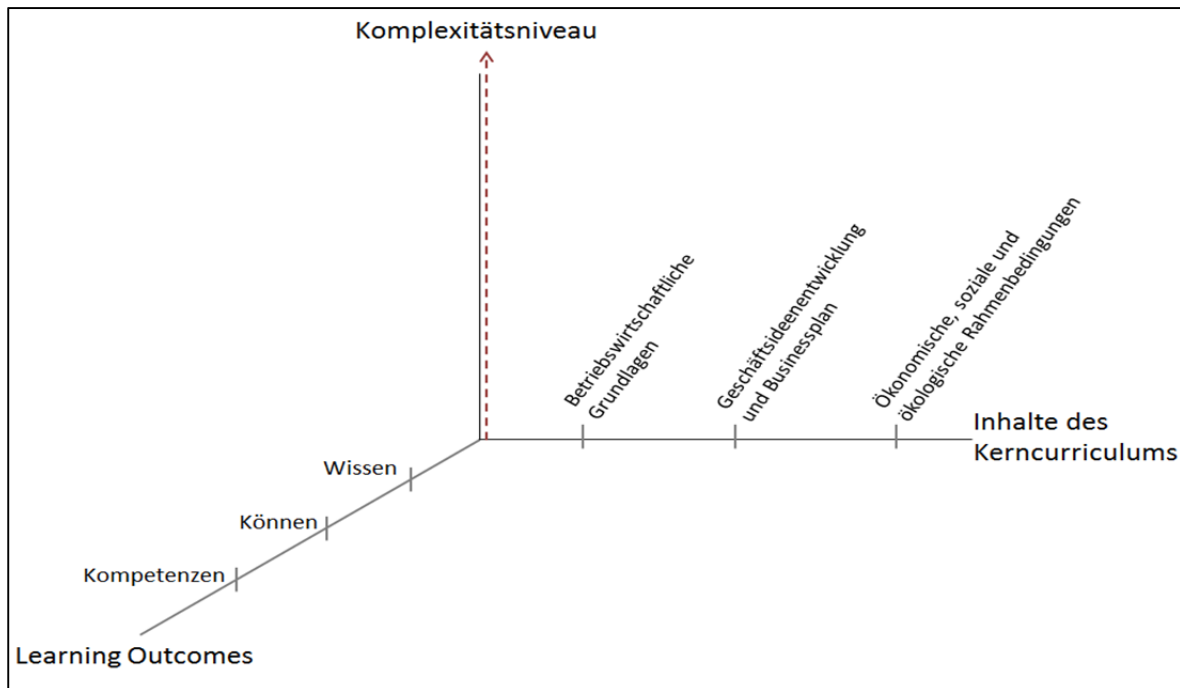

Abbildung 1: Aufbau des Kompetenzmodells

Die zweite Phase der Projektarbeit bestand in der Entwicklung von Lehr-Lern-Materialien zur Umsetzung des Kerncurriculums in Form eines kompetenzorientierten Unterrichts an Universitäten und in den Berufsschulen. Alle Lernunterlagen liegen in elektronischer Form vor, ausgewählte didaktische Entwicklungen sind im vorliegenden Band publiziert.

Die dritte Projektphase besteht in der Aufnahme des Studienbetriebes an den Partneruniversitäten und der Durchführung des Unterrichts an den Berufsschulen. Diese Projektphase und der damit verbundene unterrichtspraktische Einsatz der hier veröffentlichten Lehr-Lern-Materialien haben bereits im Studienjahr 2015/16 erfolgreich begonnen.

Wien, Mai 2016

Richard Fortmüller

1. Функції модуля

- Навчити студентів правильно оцінити переваги і недоліки різних організаційно-правових форм підприємств;
- Навчити студентів юридично правильно укладати угоди купівлі-продажу;
- Навчити студентів юридично правильно виставляти рахунки;
- Навчити студентів правильно визначати величину податку з продажу (податку на додану вартість);
- Навчити студентів враховувати вимоги господарського права.

2. Компетенції

Знання:

- Студенти повинні бути здатними описувати основні ознаки можливих організаційно-правових форм підприємств;
- Студенти повинні бути здатними пояснити основні відмінності між організаційно-правовими формами підприємств;
- Студенти повинні бути здатними пояснити вплив вибору конкретної організаційно-правової форми на повноваження по прийняттю рішень;
- Студенти повинні бути здатними пояснити складові частини рахунків;
- Студенти повинні бути здатними пояснити систему оподаткування;
- Студенти повинні бути здатними пояснити умови податкових зобов'язань;
- Студенти повинні мати можливість назвати вимоги для провадження підприємницької діяльності;
- Студенти повинні мати можливість пояснити закони про захист підприємницької діяльності.

Уміння:

- Студенти повинні уміти визначати ступінь відповідальності у випадку банкрутства на конкретних прикладах;
- Студенти повинні уміти визначати в конкретних ситуаціях вимоги до капіталу в залежності від організаційно-правової форми підприємства;
- Студенти повинні вміти правильно розрахувати суми в рахунках;

- Студенти повинні вміти розраховувати у конкретних ситуаціях суму податку з продажів;
- Студенти повинні вміти в конкретних ситуаціях оцінювати чи діють закони про захист підприємницької діяльності.

Комунікації:

- Здатність працювати в команді при аналізі переваг і недоліків різноманітних організаційно-правових форм підприємств.
- Здатність дотримуватися соціальних норм і правил у співпраці з іншими співробітниками, при розрахунку рахунків в різних ситуаціях;
- Вміння працювати в команді, під час розрахунку податку з продажу у конкретну ситуаціях;
- Уміння установлювати ефективні комунікації в команді при тлумаченні виконання комерційного права в різних конкретних ситуаціях

Автономність і відповідальність (компетенції):

- Студенти повинні вміти використовувати свої знання і навички в різних конкретних ситуаціях для аналізу і інтерпретації переваг і недоліків різноманітних організаційно-правових форм підприємств;
- Студенти повинні вміти використовувати свої знання і навички в різних конкретних ситуаціях для вибору найбільш прийнятної організаційно-правової форми підприємства;
- Студенти повинні вміти застосовувати свої знання і навички в різних конкретних ситуаціях, при укладанні однозначних угод купівлі-продажу;
- Студенти повинні вміти застосовувати свої знання і навички в різних конкретних ситуаціях, при виставленні правильних рахунків;
- Студенти повинні вміти застосовувати свої знання і навички в різних конкретних ситуаціях при розрахунку податку з продажу (податку на додану вартість);
- Студенти повинні вміти застосовувати свої знання і навички в різних конкретних ситуаціях, відповідно до вимог комерційного права.

3. Організація занять

Модуль розрахований на 0,75 кредиту ECTS і містить основну частину (0,25 ECTS) і поглиблену частину (0,5 ECTS). Дані навчально-методичні матеріали розраховані на 12 академічних годин практичних занять.

Теми модуля:

- Правове регулювання підприємницькою діяльністю.
- Організаційно-правові форми підприємств.
- Суб'єкти підприємницької діяльності.
- Організація підприємницької діяльності.
- Основи фінансово-правового та податкового регулювання підприємницької діяльності.

Тема	Зміст	Засоби*	Соціальна форма	Час (хв.)
1	Правове регулювання підприємницькою діяльністю	СЛ 1-7	Викладач	80
2	Організаційно-правові форми підприємств: - Характерні особливості організаційно-правових форм підприємств; - Методи пошуку підприємницької ідеї; - Фактори, які впливають на вибір організаційно-правової форми підприємства; - Чинники, що впливають на вибір організаційно-правової форми підприємства; - Критерії вибору організаційно-правової форми підприємства.	СЛ 8-13 СЛ 14 СЛ 15 СЛ 16 СЛ 17 К 1	Викладач	240
3	Суб'єкти підприємницької діяльності: - Права підприємців; - Обов'язки підприємців.	СЛ 18 СЛ 19	Викладач	40
4	Організація підприємницької діяльності: - Етапи створення підприємства; - Державна реєстрація фізичної особи, яка має намір стати підприємцем; - Державна реєстрація юридичної особи.	СЛ 20 СЛ 21 СЛ 22	Викладач	40
5	Фінансово-правове та податкове регулювання підприємницької діяльності: - Формування та використання фінансових	СЛ 23	Викладач	240

	ресурсів державного бюджету України; - Бюджетна система України; - Структура доходів державного бюджету України; - Загальноукраїнські податки та збори; - Групи платників та ставки єдиного податку; - Строки подання звітності та сплати податків; - Книга обліку доходів і витрат для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість: загальні правила; - Порядок ведення книги обліку доходів для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість; - Книга обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість: загальні правила; - Порядок ведення книги обліку доходів для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість; - Приклад заповнення «Книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість»; - Приклад заповнення «Книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість»; - Заповнення податкової декларації ФОП на єдиному податку третьої групи - Приклад податкової декларації ФОП на єдиному податку третьої групи.	СЛ 24 СЛ 25 СЛ 26 СЛ 27-28 СЛ 29 СЛ 30 СЛ 31 СЛ 32 СЛ 33 СЛ 34 СЛ 35 СЛ 36 СЛ 37 СЛ 38 СЛ 39 К 2 СЛ 40 СЛ 41 К 3 К 4 СЛ 42 СЛ 43 К 5		

*¹) Пояснення:

СЛ – слайд;

К – кейс

ІЛ – інформаційний лист;

РЛ – робочий лист;

ЗВРЛ – зразок вирішення завдання.

4. Коментарі до організації навчання.

Практичне заняття № 1.

№	Зміст	Засоби	Соціальна форма	Час (хв.)
1	Викладач демонструє на екрані слайди на яких дана характеристика основних Законів України, що регламентують і регулюють підприємницьку діяльність. Студенти повинні розкрити значення і призначення конкретних законодавчих актів і особливості їх застосування в регулюванні підприємницької діяльності.	СЛ 1-7	Викладач Студенти	20
2	Студенти розкривають, аналізують і співставляють характерні особливості організаційно-правових форм підприємств (одноосібні підприємства, повні товариства, ТОВ, командитні товариства, акціонерні товариства, кооперативи) за критеріями: характерні риси, переваги, недоліки. Викладач проводить підсумки обговорення, демонструючи слайди з характерними рисами, перевагами і недоліками конкретних організаційно-правових форм підприємств	СЛ 8-13	Студенти Викладач	60

Практичне заняття № 2.

№	Зміст	Засоби	Соціальна форма	Час (хв.)
1	Розкриття суті і аналіз основних методів пошуку підприємницької ідеї	СЛ 14	Студенти	10
2	Аналіз факторів, які впливають на вибір організаційно-правової форми підприємства	СЛ 15	Студенти	10
3	Аналіз чинників, що впливають на вибір організаційно-правової форми підприємства	СЛ 16	Студенти	10
4	Аналіз критеріїв вибору організаційно-правової форми підприємства	СЛ 17	Студенти	10
5	Кейс 1: Вибір організаційно-правової форми підприємства для організації туристичної фірми. Завдання: а. Здійснити порівняльний аналіз переваг і недоліків можливих організаційно-правових форм підприємств. б. Вибрати найбільш прийнятну	К 1 ІЛ 1 РЛ 1	Викладач Студенти	30

	організаційно-правову форму підприємства. в. Аргументувати вибір.			
6	Підведення підсумків виконання завдань кейсу 1	ЗВРЛ 1	Викладач	10

Практичне заняття № 3.

№	Зміст	Засоби	Соціальна форма	Час (хв.)
1	Обговорення прав і обов'язків підприємців	СЛ 18 СЛ 19	Студенти/ Викладач	20
2	Аналіз етапів створення підприємства	СЛ 20	Студенти/ Викладач	20
3	Аналіз механізму державної реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем	СЛ 21	Студенти/ Викладач	20
4	Аналіз механізму державної реєстрації юридичної особи	СЛ 22	Студенти/ Викладач	20

Практичне заняття № 4.

№	Зміст	Засоби	Соціальна форма	Час (хв.)
1	Обговорення схеми формування та використання фінансових ресурсів державного бюджету України	СЛ 23	Студенти/ Викладач	10
2	Обговорення структури бюджетної системи України	СЛ 24	Студенти/ Викладач	10
3	Аналіз структури доходів державного бюджету України	СЛ 25	Студенти/ Викладач	10
4	Аналіз системи загальноукраїнських податків та зборів	СЛ 26	Студенти/ Викладач	10
5	Аналіз і обговорення системи оподаткування малого бізнесу та ставок єдиного податку	СЛ 27-28	Студенти/ Викладач	20
6	Розгляд системи подання звітності та сплати єдиного податку підприємствами малого бізнесу	СЛ 29	Студенти/ Викладач	20

Практичне заняття № 5.

№	Зміст	Засоби	Соціальна форма	Час (хв.)
1	Аналіз загальних правил оформлення «Книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість»	СЛ 30-31	Студенти/ Викладач	15
2	Обговорення «Порядку ведення книги обліку доходів для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість»	СЛ 32-33	Студенти/ Викладач	10
3	Аналіз загальних правил оформлення «Книга обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість»	СЛ 34-35	Студенти/ Викладач	15
4	Обговорення «Порядку ведення книги обліку доходів для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість»	СЛ 36-38	Студенти/ Викладач	10
5	Кейс 2: Заповнення «Книги обліку доходів для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість»	К 2 ІЛ 2 РЛ 2 ЗВРЛ 2	Студенти/ Викладач	30

Практичне заняття № 6.

№	Зміст	Засоби	Соціальна форма	Час (хв.)
1	Кейс 3: Заповнення «Книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість». Розділ «Доходи».	К 3 ІЛ 3 РЛ 3 ЗВРЛ 3	Студенти/ Викладач	30
2	Кейс 4: Заповнення «Книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість». Розділ «Витрати».	К 4 ІЛ 4 РЛ 4 ЗВРЛ 4	Студенти/ Викладач	25
3	Кейс 5: Заповнення податкової декларації ФОП на єдиному податку третьої групи.	К 5 ІЛ 5 РЛ 5 ЗВРЛ 5	Студенти/ Викладач	25

5. Візуальні матеріали

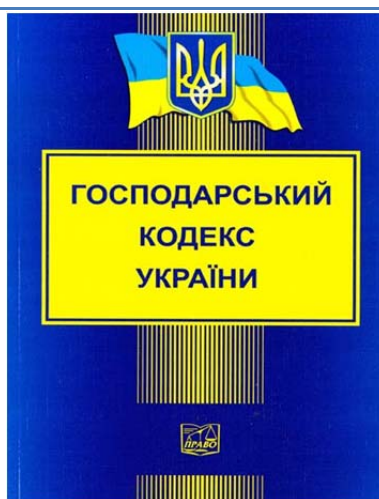

Конституція України — основний закон держави України. Ухвалений 28 червня 1996 року.

У контексті економічних, соціальних та культурних прав людини і громадянина конституція передбачає:

- право кожного володіти, користуватися й розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності (ст. 41),
- право на підприємницьку діяльність (ст. 42),
- право на працю (ст. 43),
- право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів (ст. 47),
- право на відпочинок (ст. 45),
- право на соціальний захист (ст. 46),
- право на житло (ст. 47),
- право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї (ст. 48),
- право на охорону здоров'я (ст. 49),
- право на безпечне для життя й здоров'я довкілля (ст. 50),
- право, зумовлене гарантуванням вільної згоди на шлюб, а також охороною материнства, батьківства, дитинства і сім'ї (ст. 51, 52),
- право на освіту (ст. 53),
- право на свободу творчості та на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності (ст. 54).

Слайд 1. Конституція України

Господарський кодекс України – прийнятий 16 січня 2003 року і набрав чинності з 1 січня 2004 року.

Кодекс визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.

ГКУ визначає організаційно-правові форми підприємств; регламентує порядок створення, реєстрації, ліквідації і реорганізації підприємств; розкриває загальні принципи управління підприємством; механізм формування і використання майна підприємств; визначає види господарської, економічної і соціальної діяльності підприємств; фіксує права і відповідальність у здійсненні господарської діяльності; регулює відносини з іншими господарюючими суб'єктами та державою.

Структура кодексу: Кодекс складається з 418 статей і 6 прикінцевих положень, згрупованих у 41 главу і 9 розділів.

Слайд 2. Господарський кодекс України

Цивільний кодекс України – прийнятий 16 січня 2003 року, набрав чинності 1 січня 2004 року.

Предметом регулювання кодексу є особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.

Кодекс врегульовує низку цивільних відносин, що виникають у сфері підприємницької діяльності:

- започаткування бізнесу,
- права власності,
- укладання договорів,
- розрахунки та ін.

Зокрема, окрему главу кодексу присвячено правовому статусу фізичних осіб – підприємців. Крім того, встановлено поділ юридичних осіб на підприємницькі (господарські товариства) й непідприємницькі. У книзі другій, «Особисті немайнові права», докладно висвітлено питання щодо особистих немайнових прав фізичних осіб в Україні, серед них і підприємців, а також питання захисту цих прав. Кодекс також визначає основні засади правового регулювання договорів застосовуваних у підприємницькій діяльності та визначає відповідальність за порушення договірних зобов'язань.

Структура кодексу: Кодекс складається з 6 книг, які поділяються на 10 розділів, 2 підрозділи та 90 глав, які поділяються на 1308 статей і 11 прикінцевих та перехідних положень.

Слайд 3. Цивільний кодекс України

Податковий кодекс України - прийнятий 2 грудня 2010 року і набрав чинності з 1 січня 2011 року.

Податковий кодекс України зокрема визначає:

- вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування,
- платників податків та зборів, їх права та обов'язки,
- компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю,
- відповідальність за порушення податкового законодавства.

Структура кодексу: Кодекс складається з 20 розділів та 357 статей.

Слайд 4. Податковий кодекс України

Бюджетний кодекс України - ухвалений 8 липня 2010 року і набрав чинності з 1 січня 2011 року.

Бюджетним кодексом України визначаються:

- правові засади функціонування бюджетної системи України, її структура та принципи;
- основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства;
- правові засади утворення та погашення державного і місцевого боргу.

Бюджетним кодексом України регулюються: відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства; питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства.

Структура кодексу: Кодекс складається з 6 розділів, 18 глав та 125 статей.

Слайд 5. Бюджетний кодекс України

Кодекс законів про працю України – прийнятий 10 грудня 1971 року, чинний в редакції від 07 серпня 2015 року.

Кодекс визначає трудові відносини працівників, правові засади і гарантії здійснення громадянами права розпоряджатися своїми здібностями до праці.

Регулюючи трудові відносини всіх працівників, Кодекс сприяє зростанню продуктивності праці, поліпшенню якості роботи, підвищенню ефективності суспільного виробництва,

Структура кодексу: Кодекс складається з 18 глав, 265 статей.

Слайд 6. Кодекс законів про працю України

Закони України, що регулюють окремі напрями діяльності підприємств.

- «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-ХІІ, в редакції від 14.05.2015;
- «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI, в редакції від 12.08.2015р.;
- «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012;
- «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців» від 15.05.2003 року № 755-IV, в редакції від 30.09.2015 та ін.

Слайд 7. Закони України, що регулюють окремі напрями діяльності підприємств

Одноосібні підприємства

Одноосібне підприємство - це така форма організації підприємства і підприємництва, коли вся власність належить одній особі або сім'ї, яка одноосібно управляє виробництвом і власністю, привласнює весь прибуток і несе особисту відповідальність за всі зобов'язання підприємства всім своїм майном.

Риси:

- все майно належить одному власнику;
- самостійно управляє;
- отримує прибуток;
- несе особисту відповідальність.

Переваги:

- привласнення всього прибутку та можливість вільно розпоряджатися ним (крім сплати частини податків);
- наявність на цій основі високоефективних стимулів до праці;
- незначні витрати на організацію виробництва, його рішення відразу втілюються у життя;
- високий ступінь свободи економічного вибору, свобода дій, гнучкість;
- невеликі розміри фірми дозволяють власнику підтримувати контакти як зі своїми робітниками, так із покупцями продукції компанії;
- простота для оподаткування (оподатковується лише індивідуальним податком, нижчим від оподаткування прибутку).

Недоліки:

- незначні обсяги привласнюваного прибутку, а отже, обмежені можливості розширення підприємства за рахунок власних коштів;
- більші, порівняно із середніми та крупними підприємствами, труднощі в отриманні кредитів і вищі відсотки за них;
- власник фірми сам повинен розбиратися у всіх виробничих і фінансових питаннях і володіти великими здібностями підприємства, які не передаються по спадковості;
- значно більші можливості збанкрутувати;
- більша тривалість робочого дня, вища інтенсивність праці та гірша техніка безпеки;
- відповідальність власника підприємства за зобов'язання не лише активами підприємства а й своїм особистим майном.

Слайд 8. Одноосібні підприємства

Повні товариства (товариство з повною відповідальністю).

Повне товариство – це об'єднання двох або більше осіб, юридична особа, всі учасники якого проводять спільну підприємницьку діяльність і солідарно несуть додаткову (субсидіарну) відповідальність за зобов'язаннями товариства усім своїм майном.

Риси:

- прибутки і збитки пропорційні внескам;
- не зобов'язані публічною звітністю;
- число членів товариства не обмежено;
- якщо один із учасників побажає вийти – товариство може бути розпущене;
- заборонено передавати свою частку іншому без згоди товариства;
- всі члени товариства мають право представництва при підписанні угод.

Переваги:

- відповідальність ділиться на всіх партнерів (в тому ж числі платіжна);
- появляється декілька додаткових джерел капіталу;
- більше робочої сили;
- невелика кількість державних регуляторів.

Недоліки:

- складно знайти надійних партнерів;
- влада ділиться на всіх;
- необмежені обов'язки перед партнерами;
- прибуток ділиться на частки;
- можливі незгоди між партнерами;
- смерть або хвороба одного із учасників можуть зробити угоду про спільне ведення бізнесу недійсною.

Форма повного товариства не має широкого розповсюдження і характерна для невеликих і середніх підприємств.

Слайд 9. Повні товариства (товариство з повною відповідальністю)

Товариство з обмеженою відповідальністю.

Товариство з обмеженою відповідальністю («ТОВ») - організація, суб'єкт господарювання, статутний капітал якої поділений на частки, розмір яких встановлюється статутом товариства.

Риси:

- відповідальність кожного з партнерів обмежується сумою внеску в капітал підприємства;
- прибуток розподіляється пропорційно до внесків засновників;
- управляє справами товариства і підписує угоди один або декілька розпорядників, які можуть і не бути членами товариства;
- не зобов'язані публічною звітністю.

Переваги:

- Засновниками та учасниками ТОВ можуть бути як фізичні так і юридичні особи, як резиденти, так і нерезиденти;
- Гнучкі умови наповнення статутного капіталу.
- Не забороняється реєстрація ТОВ з одним учасником.
- Спрощена система управління підприємством - повноваження виконавчого органу підприємства, як правило, одноосібного, обмежені повноваженнями вищого органу управління — зборів засновників (учасників).
- Відсутність законодавчо встановлених вимог до складання та подання спеціальної звітності, а також її опублікування (як для АТ);
- Учасники товариства не відповідають за його зобов'язаннями і несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах вартості зроблених ними внесків.
- Відсутня необхідність здійснювати додаткові фінансові витрати на організацію обліку і проведення операцій з цінними паперами акціонерів.

Недоліки:

- капітал порівняно обмежений;
- крах одного з партнерів може спричинити банкрутство в цілому, оскільки в більшості випадків учасники несуть солідарну відповідальність;
- непередбачуваність процесу і результатів діяльності товариства як нестійкої організаційно-правової форми підприємництва значно збільшують господарський ризик і зменшують впевненість у досягненні очікуваного зиску;
- за розбіжності в поглядах на управління та інші аспекти діяльності фірма може припинити своє існування тощо.

На даний момент це найпоширеніша організаційно-правова форма комерційних організацій у світі. Ця обставина говорить про перевагу даної організаційно-правової форми для учасників підприємницької діяльності.

Командитні товариства.

Командитне товариство – об'єднання двох або більше осіб для здійснення підприємницької діяльності, в якому одні учасники (повні товариші), несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства як своїм внеском, так і всім своїм майном, а інші учасники (командисти), відповідають лише своїм внеском.

Риси:

- представляти товариство і підписувати угоди можуть лише повні товариші;
- команди стом стає той, хто не бажає або не вміє вести справу самостійно, але готовий ризикувати капіталом, а не віддавати його під проценти;
- при ліквідації командитного товариства і розподілі майна командист має право на першочергове повернення його внеску, оскільки повної відповідальності він не несе.

Командитні товариства поєднують в собі одночасно риси (в тому числі *переваги* і *недоліки*), характерні для повних товариств, а також для ТОВ. Таке поєднання є можливим за рахунок включення до складу учасників командитного товариства, з одного боку, повних товаришів, які своєю участю привносять ознаки саме повних товариств, а також вкладників, які беруть участь у командитних товариствах на засадах, характерних для ТОВ.

Оскільки організаційно-правова форма командитних товариств ще не є досить поширеною у підприємницькому середовищі України, в ЦК регламентуються основні питання, пов'язані зі створенням і функціонуванням командитних товариств, що не передбачає прийняття спеціального закону, який має більш детально регламентувати правовий статус командитних товариств.

Слайд 11. Командитні товариства

Акціонерні товариства.

Акціонерним визнається засноване на установчому договорі та статуті товариство, яке має статутний фонд, поділений на певну кількість акцій рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства.

Риси:

- акціонери відповідають за зобов'язаннями товариства тільки в межах належних їм акцій;
- відкриті (публічні) (*відкрита підписка і купівля-продаж акцій на біржі*);
- закриті (приватні) (акції розподіляються між засновниками і не можуть розповсюджуватися шляхом купівлі-продажу);
- зобов'язані публічною звітністю.

Переваги:

- легкість створення значного за розмірами капіталу;
- обмеженість ризику (відповідальності) акціонера розміром сплачених за акції коштів, *що сприяє залученню значної кількості учасників (акціонерів) та концентрації великих капіталів; («Ефект масштабу»);*
- стабільність майнової бази АТ, *оскільки на неї, як правило, не впливає вихід акціонера з АТ (це відбувається шляхом відчуження акцій іншим особам, що не веде до зменшення майнової бази товариства);*
- необов'язковість персональної участі акціонерів у діяльності АТ, *що полегшує участь у ньому і відповідно – залучає нових акціонерів і їх кошти;*
- можливість залучення до участі у відкритих АТ широких верств населення і відповідно – розподілу прибутку АТ між ними;
- можливість застосування в різних сферах народного господарства (*банківська, страхова, інвестиційна діяльність, промисловість, сільське господарство, транспорт тощо*) та в усіх секторах економіки – державному, комунальному, приватному, а також створення змішаних АТ;
- використання форми АТ у процесі роздержавлення і приватизації;
- можливість здійснення контролю над АТ завдяки володінню контрольним пакетом акцій (для стратегічного інвестора), не витрачаючи кошти на придбання всіх акцій товариства.

Недоліки:

- складність і тривалість (*особливо для відкритих акціонерних товариств*) створення;
- значні вимоги до мінімального розміру статутного фонду та складність зміни цього фонду;
- ігнорування інтересів меншості;
- можливість формування виконавчого органу з найманих працівників і не обов'язковість персональної участі в них акціонерів зумовлює відчуження останніх від управління АТ; (*Можливі зловживання: керівники уникають особистої відповідальності за сумнівну виробничу діяльність*);
- складність управління АТ і контролю за його виконавчим органом з боку акціонерів, *що викликано наявністю системи органів: загальних зборів акціонерів, правління, спостережної ради, ревізійної комісії*;
- проблема подвійного оподаткування;
- можливість зловживань з боку засновників у зв'язку з легкістю акумулювання коштів;
- тяжіння до монополізму;
- можливість здійснення контролю над АТ завдяки володінню контрольним пакетом акцій, якщо такий контроль здійснюється на шкоду АТ та його акціонерам;
- значний ступінь державного регулювання діяльності товариства.

Акціонерне товариство (корпорація) є зараз домінуючою формою підприємницької діяльності.

Слайд 12. Акціонерні товариства

Кооперативи

Кооператив – підприємство, яке створене на основі добровільного колективного об'єднання власності і (або) праці для досягнення спільних цілей в різних галузях економічної діяльності.

Риси:

- об'єднання як капіталів, так і робочої сили власників цих капіталів;
- головна ціль не в одержанні прибутку, а у взаємодопомозі його учасників;
- кожен учасник кооперативу має право вирішального голосу, яке не залежить від конкретної участі в діяльності кооперативу.

Переваги:

- простота утворення, входу і виходу;
- рівноправність членів у розв'язанні питань, незалежно від майнового внеску;
- розподіл доходів на принципах трудової участі кожного та його паю;
- для створення не треба дозвіл.

Недоліки:

- більше обмежені у економічній свободі, ніж одноосібні;
- можливі суперечності між членами кооперативу.

Слайд 13. Кооперативи

Методи пошуку підприємницької ідеї

Методи індивідуального творчого пошуку

- Метод аналогії
- Метод інверсії
- Метод ідеалізації

Методи колективного пошуку

- Мозковий штурм
- Конференція ідей
- Метод колективного блокнота

Методи активізації пошуку

- Метод контрольних запитань
- Метод фокальних об'єктів
- Метод морфологічного аналізу

Слайд 14. Методи пошуку підприємницької ідеї

ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ВИБІР ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Фінансові і кредитні можливості

Податкова політика

Вид діяльності

Правове регулювання

Мета створення

Форма власності

Характер та обсяг відповідальності

Інші (соціально-економічні, ринкові)

Слайд 15. Фактори, що впливають на вибір організаційно-правової форми підприємства

ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВИБІР ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ПІДПРИЄМСТВА

Кількість учасників суб'єкта
господарювання

Порядок утворення статутного фонду
(майна) підприємства, потреби у фінансових

Необхідний рівень прав та відповідальності

Спосіб розподілу прибутків і збитків

Форма управління підприємством

Можливості зміни власника

Вимоги господарського права

Слайд 16. Чинники, що впливають на вибір організаційно-правової форми підприємства

Критерії вибору організаційно-правової форми підприємства

Які умови при створенні підприємств найбільше влаштовують підприємця;

Які організаційні, юридичні й інші витрати доведеться понести на початковому етапі;

Як можна буде передати право власності всього чи частини підприємства іншим фірмам чи особам;

Яким чином можна залучити додатковий капітал;

Як може вплинути на справи фірми смерть або важке захворювання власника;

Наскільки активно власник підприємництва (фірми) може брати участь в управлінні підприємством;

Яким чином вибрана організаційна форма буде впливати на перспективи розвитку підприємства.

Чи буде притягуватися особисте майно власників підприємництва у випадку розрахунків із кредиторами внаслідок банкрутства чи ліквідації підприємства, чи з інших причин;

Слайд 17. Критерії вибору організаційно-правової форми підприємства

ПРАВА ПІДПРИЄМЦІВ

Створювати для здійснення підприємницької діяльності будь-які види підприємництва

Купувати повністю або частково майно та набувати майнового права

Укладати з громадянами трудові договори щодо використання їхньої праці (контракти, угоди)

Самостійно визначати форми, системи і розміри оплати праці та інші види доходів осіб, що працюють за наймом

Отримувати будь-який необмежений за розмірами власний дохід

Брати участь у зовнішньоекономічних відносинах, здійснювати валютні операції

Користуватися державною системою соціального забезпечення і соціального страхування

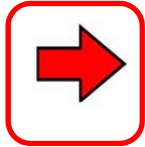

Самостійно формувати господарську діяльність, обирати постачальників та споживачів, встановлювати ціни і тарифи, вільно розпоряджатися прибутком

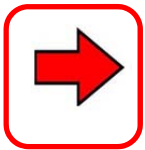
Слайд 18. Права підприємців

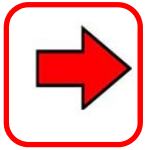
ОБОВ'ЯЗКИ ПІДПРИЄМЦІВ

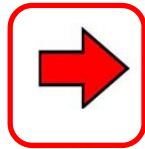
Укладати трудові договори (контракти, угоди) з громадянами, які приймаються на роботу за наймом

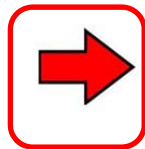
Здійснювати оплату праці осіб, котрі працюють за наймом, на рівні, не нижчому за мінімальні розміри, встановлені законодавством

Забезпечувати відповідні умови і охорону праці, а також інші соціальні гарантії

Дотримуватися прав з метою реалізації законних інтересів споживачів, забезпечуючи надійну якість вироблених товарів (послуг)

Отримувати ліцензії на види діяльності, що підлягають ліцензуванню, відповідно до чинного законодавства

Слайд 19. Обов'язки підприємців

Прийняття рішення щодо створення підприємства.

Пошук підприємницької ідеї.

Вибір оптимальної організаційно-правової форми власності та господарювання для створюваного підприємства.

Розроблення техніко-економічного обґрунтування створення і діяльності.

Підготовка установчих документів.

Розроблення і прийняття установчого договору.

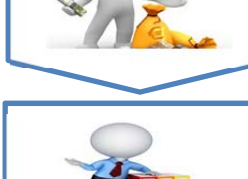
Розроблення і прийняття статуту.

Державна реєстрація суб'єкта підприємницької діяльності

Одержання дозволу на оформлення замовлення на виготовлення печаток і штампів, а також їх виготовлення.

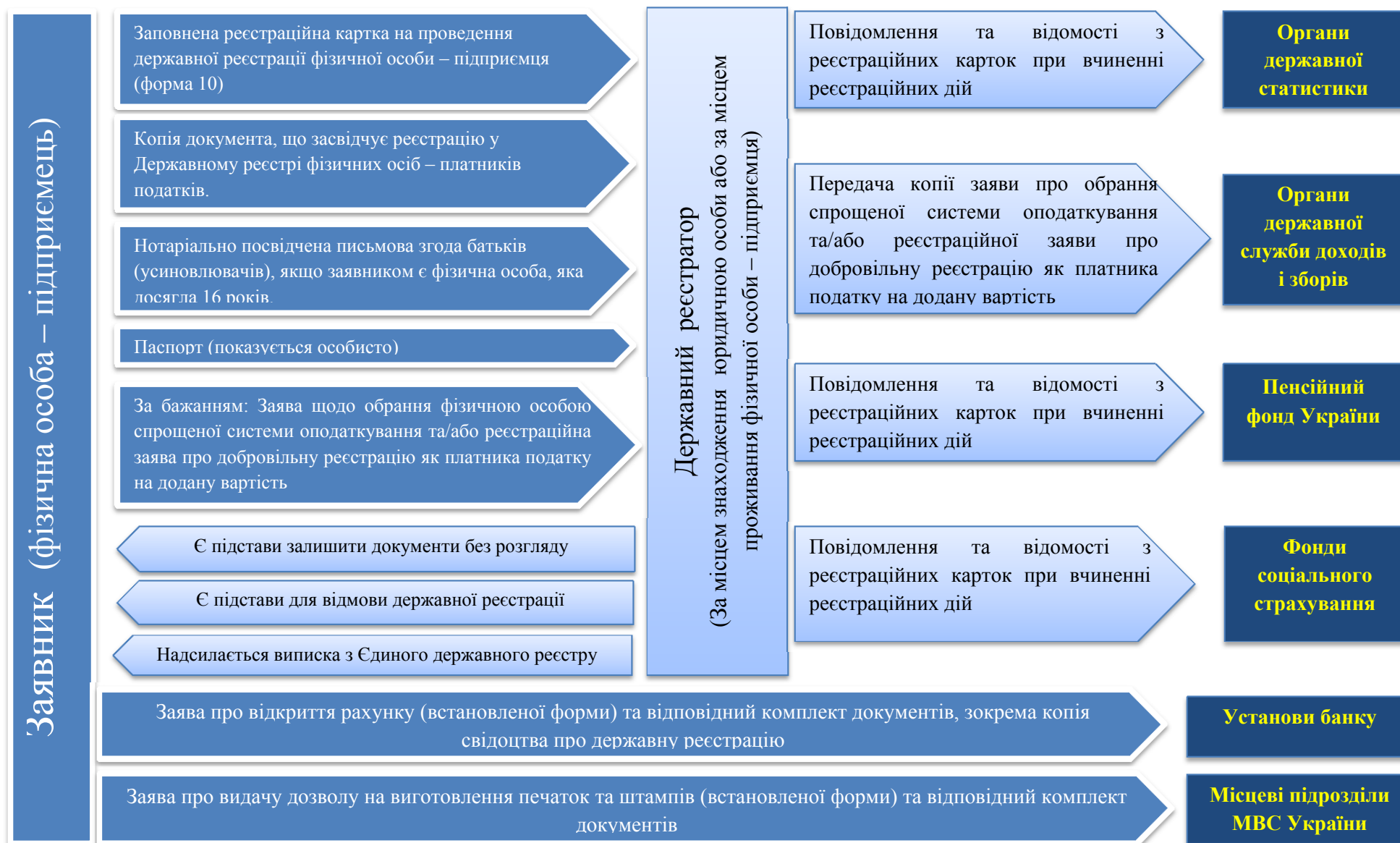

Відкриття поточного банківського рахунку.

Розробка пакету документів для внутрішнього користування

Слайд 20. Етапи створення підприємства

Слайд 21. Загальна схема державної реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем, в Україні

Слайд 22. Загальна схема державної реєстрації юридичної особи в Україні

Бюджет – це план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади АРК та органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду (ст. 2 Бюджетного кодексу).

Слайд 23. Схема формування та використання фінансових ресурсів державного бюджету України*

**Джерело: Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/bjudzhet/dohidna-politika>*

Бюджетна система України складається з державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Слайд 24. Бюджетна система України*

**Джерело: Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/bjudzhet/dohidna-politika>*

Доходи бюджету - це податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансфери, плату за адміністративні послуги, власні надходження бюджетних установ).

Слайд 25. Структура доходів державного бюджету України*

*Джерело: Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/bjudzhet/dohidna-politika>

ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

Загальнодержавні податки та збори – встановлюються ПК України і є обов'язковими до сплати на усій території України.

Загальнодержавні податки:

- податок на прибуток підприємств;
- податок на доходи фізичних осіб;
- податок на додану вартість;
- акцизний податок;
- екологічний податок.

Загальнодержавні збори:

- рентна плата;
- мито.

Місцеві податки та збори – встановлюються рішеннями сільських, селищних і міських рад у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

Місцеві податки:

- податок на майно;
- єдиний податок.

Місцеві збори:

- збір за місця для паркування транспортних засобів;
- туристичний збір.

Слайд 26. Загальноукраїнські податки і збори

Групи платників та ставки єдиного податку

Група	Особливості Діяльності (ст.291 ПКУ)	Критерії		Ставка	
		Річний дохід, грн	Дозволена кількість працівників	Фіксована (п.293.2 ПКУ)	Додаткова
1	Фізичні особи - підприємці, які здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню	обсяг доходу не перевищує 300000 грн.	не використовують працю найманих осіб	До 10 % розміру мінімальної заробітної плати на календарний місяць	Для фізосіб-підприємців у випадках, визначених п.293.4 ПКУ -15%.
2	Фізичні особи - підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства	обсяг доходу не перевищує 1500000 грн.	кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;	До 20 % розміру мінімальної заробітної плати на календарний місяць	
3	Фізичні особи - підприємці та юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми	обсяг доходу не перевищує 20000000 грн;	кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена	2% доходу - у разі сплати ПДВ; 4% доходу - у разі включення ПДВ до складу єдиного податку.	Для фізосіб-підприємців у випадках, визначених п.293.4 ПКУ - 15%. Для юросіб у випадках, визначених п.293.5 ПКУ : ▪ 4% зі сплатою ПДВ; ▪ 8% без сплати ПДВ.
4	Сільськогосподарські товаровиробники	частка с/г товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75% .	кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена	Розмір ставок податку з 1 га с/г угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування	Згідно з п.291.5-1 ПКУ

Четверта група платників та ставки єдиного податку

Група	Особливості діяльності	Критерії		Ставка	
		Річний дохід, грн	Дозволена кількість працівників	Фіксована (ст.293.2 ПКУ)	Додаткова
4	Сільськогосподарські товаровиробники	Частка с/г товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75% .	Кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена	Розмір ставок податку з 1 га с/г угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування та становить (у відсотках бази оподаткування): ▪ для ріллі, сіножатей та пасовищ - 0,45%; ▪ для ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на лісових територіях - 0,27%; ▪ для багаторічних насаджень - 0,27%; ▪ для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, - 0,09%; ▪ для земель водного фонду - 1,35%; ▪ для ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності с/г товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (вирощуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди, - 3%.	Згідно з п.291.5-1 ПКУ

Слайд 28. Четверта група платників та ставки єдиного податку

СТРОКИ ПОДАВННЯ ЗВІТНОСТІ ТА СПЛАТИ ПОДАТКІВ

Податковий (звітний) період визначено статтею 294 Податкового кодексу, а порядок нарахування та строки сплати єдиного податку – статтею 295 Кодексу

Групи платників	Податковий (звітний) період	Термін сплати податку
1 група 2 група	Календарний рік (тобто протягом 60 к. дн., що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року). Згідно з пп. 296.2 ПКУ, така податкова декларація подається, якщо платник ЄП не перевищив протягом року обсяг доходу та/або самостійно не перейшов на сплату єдиного податку за ставками, встановленими для 2, 3 або 5 групи. У разі перевищення обсягу доходу або прийняття рішення про перехід на сплату податку за ставками, встановленими для 2 або 3 (фізособи - підприємці) груп, платники подають декларацію у строки, встановлені для квартального податкового (звітного) періоду. Декларація подається за місцем податкової адреси.	Авансовим внеском не пізніше 20 числа (включно) поточного місяця. Можна сплатити ЄП за весь податковий (звітний) період (квартал, рік), але не більш як до кінця поточного звітного року. Сплата здійснюється за місцем податкової адреси. Платники, які не використовують працю найманих осіб, звільняються від сплати ЄП протягом 1 календ. місяця на рік на час відпустки, а також за період хвороби, підтвердженої копією листка (листків) непрацездатності, якщо вона триває понад 30 к.д.
3 група	Календарний квартал (протягом 40 к. дн., що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу)* Декларація подається за місцем податкової адреси.	Протягом 10 календарних днів після граничного строку подання податкової декларації за податковий (звітний) квартал. Сплачується за місцем податкової адреси.
4 група	Календарний рік (самостійно обчислюють суму податку щороку станом на 1 січня і подають декларацію не пізніше 20 лютого поточного року за місцезнаходженням платника податку та місцем розташування земельної ділянки)	Щоквартально протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу, у розмірах: • у I кварталі — 10 %; • у II кварталі — 10 %; • у III кварталі — 50 %; • у IV кварталі — 30 % Сплачується у місцевий бюджет за місцем розташування земельної ділянки (<i>Особливості у пп. 295.9.3.- 295.9.7 ПКУ.</i>)

Слайд 29. Строки подання звітності та сплати податків

Книга обліку доходів і витрат: загальні правила

У разі обрання платником податку ведення Книги в паперовому вигляді:

Платник податку зобов'язаний подати до контролюючого органу за основним місцем обліку примірник Книги, на титульному аркуші якої зазначаються: прізвище, ім'я та по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта для фізичних осіб, які мають відмітку в паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта, податкова адреса;

Книга прошнурована, пронумерована безоплатно реєструється в контролюючому органі. Книга засвідчується підписом керівника або заступника керівника контролюючого органу та скріплюється печаткою;

Записи у Книзі виконуються розбірливо чорнилом темного кольору або кульковою ручкою. Внесення виправлень здійснюється шляхом нового запису (з відображенням від'ємного або позитивного значення), який засвідчується підписом платника податку;

У разі реєстрації нової Книги протягом податкового (звітного) періоду записи в ній продовжуються наростаючим підсумком, а попередня Книга залишається у платника податку.

Слайд 30. Книга обліку доходів і витрат: загальні правила (в паперовому вигляді).

Книга обліку доходів і витрат: загальні правила

У разі обрання платником податку ведення Книги в електронній формі:

Платник податку зобов'язаний отримати в акредитованому центрі сертифікації ключів, включеному до системи подання податкових документів в електронному вигляді, посилені сертифікати відкритих ключів; укласти договір про визнання електронних документів з контролюючим органом за основним місцем обліку; сформувати та надіслати до такого контролюючого органу заяву про обрання способу ведення Книги в електронній формі засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством, використовуючи такий електронний сервіс;

Контролюючий орган за основним місцем обліку реєструє заяву про обрання способу ведення Книги в електронній формі в реєстрі поданих заяв та протягом 3 робочих днів формує і надсилає платнику податку повідомлення про реєстрацію Книги із зазначенням реєстраційного номера Книги та дати її реєстрації;

Після отримання платником податку повідомлення про реєстрацію Книги така особа здійснює операції з її ведення згідно з цим Порядком. Внесення даних за підсумками робочого дня здійснюється щоденно, але не пізніше наступного календарного дня;

У Книзі в електронному вигляді допускаються виправлення помилок або коригування шляхом доповнення рядка, в якому відображається від'ємне або позитивне значення.

Слайд 31. Книга обліку доходів і витрат: загальні правила (в електронній формі).

ПОРЯДОК

ведення книги обліку доходів для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість

1. Відповідно до [підпункту 296.1.1](#) пункту 296.1 статті 296 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України фізичні особи - підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування та є платниками єдиного податку першої і другої груп, а також платники єдиного податку третьої групи, які не є платниками податку на додану вартість, ведуть **книгу обліку доходів**, у якій щоденно за підсумками робочого дня відображають отримані доходи.

КНИГА

обліку доходів (для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками ПДВ)

(Затверджено Наказом Міністерства фінансів України 19.06.2015 № 579)

Дата запису	Дохід від провадження діяльності*					Дохід, що оподатковується за ставкою 15 %	
	вартість проданих товарів, виконаних робіт, наданих послуг			вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг), грн, коп.	всього, грн, коп. (гр. 4 + гр. 5)	вид доходу**	сума, грн, коп.
	сума, грн, коп.	сума повернутих коштів за товар (роботи, послуги) та/або передплати, грн, коп.	скоригована сума доходу, грн, коп. (гр. 2 - гр. 3)				
1	2	3	4	5	6	7	8

* Відповідно до [пункту 293.2](#), [підпункту 2](#) [пункту 293.3](#) статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (крім доходу, що оподатковується за ставкою 15 %).

** Відповідно до [підпунктів 1-5](#) пункту 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України зазначається цифра від 1 до 5, яка відповідає виду доходу, визначеного в цьому пункті.

2. Книга ведеться за вибором платника податку в паперовому або в електронному вигляді.

Слайд 32. Порядок ведення книги обліку доходів для платників ЄП 1-ї, 2-ї та 3-ї груп, які не є платниками ПДВ

Порядок ведення записів у книзі обліку доходів (для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками ПДВ)

Записи у Книзі виконуються за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, зокрема про кошти, які надійшли на поточний рахунок платника податку та/або які отримано готівкою, вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг). Платник податку заносить до Книги відомості в такому порядку:

- 1 • у графі 1 зазначається дата запису;
- 2 • у графах 2-6 щоденно відображається дохід від провадження господарської діяльності;
- 3 • у графі 2 зазначається отримана сума коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги;
- 4 • у графі 3 вказується сума повернутих коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги та/або передплати;
- 5 • у графі 4 зазначається скоригована сума доходу за продані товари, виконані роботи, надані послуги на суму повернутих коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги та/або передплати та розраховується як різниця граф 2 і 3;
- 6 • у графі 5 вказується вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг);
- 7 • Книга зберігається у платника податку протягом 3 років після закінчення звітного періоду, в якому здійснено останній запис;
- 8 • Дані Книги заповнюються у гривнях з копійками та використовуються платником податку для заповнення податкової декларації платника єдиного податку.

Слайд 33. Порядок ведення записів у книзі обліку доходів для платників ЄП 1-ї, 2-ї та 3-ї груп, які не є платниками ПДВ

Книга обліку доходів і витрат: загальні правила

(для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість)

У разі обрання платником податку ведення Книги в паперовому вигляді:

Платник податку зобов'язаний подати до контролюючого органу за основним місцем обліку примірник Книги, на титульному аркуші якої зазначаються: прізвище, ім'я та по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків, податкова адреса;

Книга прошнурована, пронумерована безоплатно реєструється в контролюючому органі. Книга засвідчується підписом керівника або заступника керівника контролюючого органу та скріплюється печаткою;

Записи у Книзі виконуються розбірливо чорнилом темного кольору або кульковою ручкою. Внесення виправлень здійснюється шляхом нового запису (з відображенням від'ємного або позитивного значення), який засвідчується підписом платника податку;

У разі реєстрації нової Книги протягом податкового (звітного) періоду записи в ній продовжуються наростаючим підсумком, а попередня Книга залишається у платника податку.

Слайд 34. Книга обліку доходів і витрат: загальні правила для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ (в паперовому вигляді)

Книга обліку доходів і витрат: загальні правила

(для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість)

У разі обрання платником податку ведення Книги в електронній формі:

Платник податку зобов'язаний отримати в акредитованому центрі сертифікації ключів, включеному до системи подання податкових документів в електронному вигляді, посилені сертифікати відкритих ключів; укласти договір про визнання електронних документів з контролюючим органом за основним місцем обліку; сформулювати та надіслати до такого контролюючого органу заяву про обрання способу ведення Книги в електронній формі засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством, використовуючи такий електронний сервіс;

Контролюючий орган за основним місцем обліку реєструє заяву про обрання способу ведення Книги в електронній формі в реєстрі поданих заяв та протягом 3 робочих днів формує і надсилає платнику податку повідомлення про реєстрацію Книги із зазначенням реєстраційного номера Книги та дати її реєстрації;

Після отримання платником податку повідомлення про реєстрацію Книги така особа здійснює операції з її ведення згідно з цим Порядком. Внесення даних за підсумками робочого дня здійснюється щоденно, але не пізніше наступного календарного дня;

У Книзі в електронному вигляді допускаються виправлення помилок або коригування шляхом доповнення рядка, в якому відображається від'ємне або позитивне значення.

Слайд 35. Книга обліку доходів і витрат: загальні правила для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ (в електронній формі)

ПОРЯДОК

ведення книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість

1. Відповідно до [підпункту 296.1.2](#) пункту 296.1 статті 296 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України фізичні особи - підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування та є платниками єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість, ведуть книгу обліку доходів і витрат, у якій щоденно за підсумками робочого дня відображають отримані доходи та понесені витрати.

КНИГА

обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ)

(Затверджено Наказом Міністерства фінансів України 19.06.2015 № 579)

I. Доходи

Дата запису	Дохід від провадження діяльності*						Дохід, що оподатковується за ставкою 15 %	
	вартість проданих товарів, виконаних робіт, наданих послуг			вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) без податку на додану вартість, грн, коп.	сума кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності, без податку на додану вартість, грн, коп.	всього, грн, коп. (гр. 4 + гр. 5 + гр. 6)	вид** доходу	сума, грн, коп.
	сума без податку на додану вартість, грн, коп.	сума повернутих коштів за товар (роботи, послуги) та/або передоплати без податку на додану вартість, грн, коп.	скоригована сума доходу, грн, коп. (гр. 2 - гр. 3)					
1	2	3	4	5	6	7	8	9

* Відповідно до [підпункту 1](#) пункту 293.3 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (крім доходу, що оподатковується за ставкою 15 %).

** Відповідно до [підпунктів 1, 3, 4](#) пункту 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України.

II. Витрати

Дата запису	Витрати, пов'язані з придбанням товарів (робіт, послуг)		Витрати на оплату праці найманих працівників, грн, коп.	Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, грн, коп.	Інші витрати, грн, коп.	Всього, грн, коп. (гр. 3 + гр. 4 + гр. 5 + гр. 6)
	вид витрат	сума без податку на додану вартість, грн, коп.				
1	2	3	4	5	6	7

Слайд 36. Порядок ведення книги обліку доходів і витрат для платників ЄП третьої групи, які є платниками ПДВ

Порядок ведення записів у книзі обліку доходів і витрат

для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість

Записи у Книзі виконуються за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, окремо про кошти, що надійшли на поточний рахунок платника податку та/або отримано готівкою, фактично безоплатно отримано товари (роботи, послуги) та понесено витрати, зокрема оплачені придбані товари (роботи, послуги), виплачена заробітна плата, сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування тощо.

Платник податку заносить до Книги відомості в такому порядку: у розділі I «Доходи»:

- 1 • у графі 1 зазначається дата запису;
- 2 • у графах 2-7 відображається дохід від провадження господарської діяльності
- 3 • у графі 2 зазначається отримана сума коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (окремо в готівковій та безготівковій), матеріальній або нематеріальній формі;
- 4 • у графі 3 вказується сума повернутих коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги та/або передплати;
- 5 • у графі 4 зазначається скоригована сума доходу за продані товари, виконані роботи, надані послуги на суму повернутих коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги та розраховується як різниця граф 2 і 3;
- 6 • у графі 5 вказується вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг), наданих платнику податку згідно з договорами дарування та іншими договорами, укладеними згідно із законодавством, за якими не передбачено грошової або іншої компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг) чи їх повернення, а також товари, передані платнику податку на відповідальне зберігання і використання таким платником;
- 7 • у графі 6 відображається сума кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності;
- 8 • у графі 7 відображається загальна сума доходу як сума граф 4, 5 і 6;
- 9 • у графах 8 і 9 відображаються вид та сума доходу, що оподатковується за ставкою 15 %

**Слайд 37. Порядок ведення записів у книзі обліку доходів і витрат
для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість («Доходи»)**

Порядок

ведення записів у книзі обліку доходів і витрат

для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість

Платник податку заносить до Книги відомості в такому порядку: у розділі II «Витрати»:

- 1 • у графі 1 зазначається дата запису;
- 2 • у графах 2 і 3 відображаються витрати, пов'язані з придбанням товарів (робіт, послуг) без ПДВ;
- 3 • у графі 4 відображається сума витрат на оплату праці у разі використання праці найманих осіб;
- 4 • у графі 5 відображається сума сплаченого єдиного внеску на загальнообов'язкове держ. соціальне страхування;
- 5 • у графі 6 зазначається сума інших витрат, які понесені у зв'язку з провадженням господарської діяльності платника податку, тощо;
- 6 • у графі 7 відображається загальна сума витрат на провадження господарської діяльності як сума граф 3, 4, 5 і 6.
- 7 • Книга зберігається у платника податку протягом 3 років після закінчення звітного періоду, в якому здійснено останній запис.
- 8 • Дані Книги заповнюються у гривнях з копійками та використовуються платником податку для заповнення податкової декларації платника єдиного податку.

Слайд 38. Порядок ведення записів у книзі обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість («Витрати»)

**Приклад заповнення книги обліку доходів
(для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками ПДВ)**

Приклад заповнення (умовний числовий приклад):

- 03.08.2015 р. на банківський поточний рахунок надійшли кошти від продажу товарів на суму 10 500 грн.
- 04.08.2015 р. на банківський поточний рахунок надійшли кошти передоплати за овочі на суму 1800 грн. і оплата через касу за реалізовані фрукти – 1200 грн.
- 05.08.2015 р. за реалізацію овочів в касу поступило 2 000 грн., покупцеві повернена передоплата за товари – 1500 грн.
- 10.08.2015 р. підприємець помітив, що в книгу не внесена сума, яка надійшла 01.08.2015 від продажу товарів, в розмірі 200 грн.
- 15.08.2015 р. підприємець безоплатно отримав холодильну камеру від свого постійного постачальника на суму 20 000 грн.
- 20.08.2015 р. на банківський поточний рахунок надійшло 4 000 грн. від діяльності, що не вказана в реєстрі платників єдиного податку (цей дохід оподатковується за ставкою 15%).

КНИГА

обліку доходів (для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками ПДВ)

Дата запису	Дохід від провадження діяльності					Дохід, що оподатковується за ставкою 15 %	
	вартість проданих товарів, виконаних робіт, наданих послуг			вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг), грн, коп.	всього, грн, коп. (гр. 4 + гр. 5)	вид доходу	сума, грн, коп.
	сума, грн, коп.	сума повернутих коштів за товар (роботи, послуги) та/або передплати, грн, коп.	скоригована сума доходу, грн, коп. (гр. 2 - гр. 3)				
1	2	3	4	5	6	7	8
03.08.2015	10 500		10 500		10 500		
04.08.2015	1 800		1 800		1 800		
04.08.2015	1 200		1 200		1 200		
05.08.2015	2 000	1 500	500		500		
10.08.2015	200				200		
15.08.2015				20 000	20 000		
20.08.2015						2	4 000
Всього за серпень	15 700	1 500	14 000	20 000	34 200	—	4 000

Слайд 39. Приклад заповнення книги обліку доходів (для платників ЄП 1-ї, 2-ї та 3-ї груп, які не є платниками ПДВ)

**Приклад заповнення книги
обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ)**

Приклад заповнення розділу «Доходи» (умовний числовий приклад):

- 15.01.2015 р. підприємець реалізував товар на суму 3000 грн.
- 24.02.2015 р. підприємець продав товар на суму 5000 грн., однак частина товару, на суму 2000 грн. йому була повернена покупцем.
- 09.03.2015 р. підприємець отримав у подарунок товари на суму 1000 грн.
- 24.03.2015 р. пройшло рівно 3 роки, як підприємець отримав товари на суму 2500 грн., за які він так і не розрахувався.
- 29.03.2015 р. підприємець провів бартерну операцію по заліку взаємних зобов'язань з одним зі своїх контрагентів на суму 1500 (в цьому випадку підприємець позбавляється права перебувати на спрощеній системі оподаткування згідно з пунктами 291.6 і частини 4 пункту 298.2.3 ПКУ).

КНИГА

обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ)

I. Доходи

Дата запису	Дохід від провадження діяльності*					Дохід, що оподатковується за ставкою 15 %		
	вартість проданих товарів, виконаних робіт, наданих послуг			вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) без податку на додану вартість, грн, коп.	сума кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності, без податку на додану вартість, грн, коп.	всього, грн, коп. (гр. 4 + гр. 5 + гр. 6)	вид**	сума, грн, коп.
	сума без податку на додану вартість, грн, коп.	сума повернутих коштів за товар (роботи, послуги) та/або передоплати без податку на додану вартість, грн, коп.	скоригована сума доходу, грн, коп. (гр. 2 - гр. 3)					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.01.15	3000,00		3000,00			3000,00		
Січень	3000,00		3000,00			3000,00		
24.02.13	5000,00	2000,00	3000,00			3000,00		
Лютий	5000,00	2000,00	3000,00			3000,00		
09.03.13				1000,00		1000,00		
24.03.13					2500,00	2500,00		
29.03.13							бартер	1500,00
Березень				1000,00	2500,00	3500,00		1500,00
I квартал						9500,00		1500,00

Слайд 40. Приклад заповнення книги обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ) Розділ «Доходи»

Приклад заповнення розділу «Витрати» (умовний числовий приклад):

- 09.01.2015 р. Закуплено товар на суму 2400 грн, в т.ч ПДВ 400 грн.
- 15.02.2015 р. Виплачено зарплату найманому працівнику в сумі 1500. Цього ж дня перераховані відповідні податки (ЄСВ та ПДФО - 37 %).
- 24.03.2015 р. Оплачено оренду складського приміщення та офісу 6000 грн. в т.ч. ПДВ 1000 грн.
- 30.03.2015 р. Перераховано єдиний соціальний внесок за самого підприємця $1218 * 34,7 \% = 422,65$ грн.

КНИГА

обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ)

II. Витрати

Дата запису	Витрати, пов'язані з придбанням товарів (робіт, послуг)		Витрати на оплату праці найманих працівників, грн, коп.	Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, грн, коп.	Інші витрати, грн, коп.	Всього, грн, коп. (гр. 3 + гр. 4 + гр. 5 + гр. 6)
	вид витрат	сума без податку на додану вартість, грн, коп.				
1	2	3	4	5	6	7
09.01.15	товар	2000,00				2000,00
Січень		2000,00				2000,00
15.02.15			1500,00	555,00		2055,00
Лютий			1500,00	555,00		2055,00
24.03.15					5000,00	5000,00
30.03.15				422,65		422,65
Березень				422,65	5000,00	5422,65
I квартал		2000,00	1500,00	977,65	5000,00	9477,65

Слайд 41. Приклад заповнення книги обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ) Розділ «Витрати»

Заповнення податкової декларації ФОП на єдиному податку третьої групи

Умови прикладу:

За підсумками роботи ФОП на третій групі дохід склав **380 000** грн. За три квартали було отримано доходу **270 000** грн. Єдиний податок за три квартали становить **10 800** грн. Також в грудні місяці в зв'язку з відсутністю вільних грошових коштів, довелося розрахуватися з клієнтом шляхом взаємозаліку (бартер), так як була взаємна заборгованість з ним в сумі **5000** грн.

Особливості заповнення розділів декларації:

- Декларація заповнюється наростаючим підсумком за рік. Тому підсумовуємо всі доходи поквартально і вносимо їх в декларацію – **код рядка 06**.
- Відображення в декларації доходів від заборонених операцій. Одна з головних умов використання спрощеної системи оподаткування в Україні – це використання готівкових і безготівкових форм розрахунків. Бартер в такій системі оподаткування заборонений. Його використання призводить до оподаткування за іншою ставкою 15% і перехід з наступного кварталу на загальну систему оподаткування. В декларації його слід відобразити – **код рядка 07**.
- **Код рядка 08** - Загальна сума доходу за звітний (податковий) період (сума значень рядків 01+02+03+04+05+06+07) – загальна сума доходу підприємця за підсумками роботи за 2015 рік – 385 000 грн.
- **Код рядка 09** - Сума податку за ставкою 15 % ((рядок 02 + рядок 04 + рядок 07) × 15%) – розраховується сума податку, до доходу, який відображений у рядку 07. За прикладом це сума бартерної операції. Крім цього, при наявності, в цьому рядку ФОП на 3-й групі повинні показувати:
 - сума доходу, що перевищує обсяги, встановлені підпунктами 1, 2, 3 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України, у звітному (податковому) періоді;
 - сума доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права на застосування спрощеної системи оподаткування, у звітному (податковому) періоді.
- У **рядку 11** - Сума податку за ставкою 4 % (рядок 06 × 4 %) – розраховуємо податок з основної діяльності.
- **Рядок 12** – Нарахований податок за звітний період (рядок 09 + рядок 10 + рядок 11).
- **Рядок 13** – заповнюємо на підставі минулої декларації за півріччя 2015 р. Сума з рядка 12.
- **Рядок 14** показує вашу поточну заборгованість по єдиному податку. Після заповнення декларації порожні і не заповнені рядки прокреслюються.

Слайд 42. Порядок заповнення податкової декларації ФОП на єдиному податку третьої групи

Відмітка про одержання (штамп контролюючого органу, дата, вхідний)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів
19 червня 2015 року № 578

01	ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ ПЛАТНИКА ЄДИНОГО ПОДАТКУ – ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ – ПІДПРИЄМЦЯ	01	☒	Звітна
		02	☐	Звітна нова
		03	☐	Уточнююча
		04	☐	Довідково*

02	Податковий (звітний) період:	☐ I квартал	☐ півріччя	☐ три квартали	☒ рік	☐	2015 року
	(необхідне позначити)						(місяць)**

03	Податковий (звітний) період, який уточнюється	☐ I квартал	☐ півріччя	☐ три квартали	☐ рік	2	0			року
	(необхідне позначити)									

04	ДПІ у Деснянському районі ГУ ДФС України в м.Чернігові (найменування контролюючого органу, до якого подється звітність)

05	Платник	Коваленко Іван Петрович (прізвище, ім'я, по батькові платника податків згідно з реєстраційними документами)

06	Податкова адреса	14000 м. Чернігів вул.Шевченка,буд.5 кв.333 (податкова адреса (місце проживання) платника податку)

07	Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта ¹	4445557779

I. ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

08	Фактична чисельність найманих працівників у звітному періоді (осіб)	0

09	Види підприємницької діяльності у звітному періоді ² :	
	Код згідно з КВЕД	Назва згідно з КВЕД
	46.39	Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та побутовими виробами
	43.29	Інші будівельно-монтажні роботи
	82.92	Пакування

II. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ПЕРШОЇ ГРУПИ

Щомісячні авансові внески, грн, коп.

		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
Назва показника		Обсяг (грн, коп.) ³			
Обсяг доходу за звітний (податковий) період відповідно до статті 292 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (згідно з підпунктом 1 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України)	Код рядка	01			
	Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴	02			

III. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ДРУГОЇ ГРУПИ

Щомісячні авансові внески, грн, коп.

		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
Назва показника		Обсяг (грн, коп.) ³			
Обсяг доходу за звітний (податковий) період відповідно до статті 292 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (згідно з підпунктом 2 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України)	Код рядка	03			
	Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴	04			

IV. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ТРЕТЬОЇ ГРУПИ

Назва показника		Код рядка	Обсяг (грн, коп.) ³
Обсяг доходу за звітний (податковий) період, що оподатковується за ставкою 2 %		05	
Обсяг доходу за звітний (податковий) період, що оподатковується за ставкою 4 %		06	380000,00
Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴		07	5000,00

6. Матеріали для занять

Кейс 1

КЕЙС

Ви вирішили створити туристичну компанію, яка буде займатися організацією туристичних поїздок, відпусток, службових поїздок, групових виїздів, корпоративних заходів, екскурсійних програм для клієнтів з обмеженим бюджетом. В зв'язку з різким падінням курсу гривні Ви вирішили працювати лише на внутрішньому ринку.

Завдання:

а. Здійсніть порівняльний аналіз переваг і недоліків можливих організаційно-правових форм підприємств. найбільш прийнятну для вас організаційно-правову форму підприємства.

в. Аргументуйте свій вибір.

Інформаційний лист для вирішення завдання:

Для порівняльного аналізу переваг і недоліків можливих організаційно-правових форм підприємств заповніть таблицю 1.

Таблиця 1. Порівняльний аналіз переваг і недоліків різних форм підприємств

Характерні ознаки		Організаційно-правові форми підприємств					
		Приватне (ФОП)	Повне товариство	ТОВ	Командитне товариство	ПрАТ	ПАТ
1	Реєстрація						
2	Свобода дій						
3	Управлінські повноваження						
4	Фінансування						
5	Майнова відповідальність						
6	Оподаткування						
7	Можливість розширення						
8	Тривалість існування						
9	Можливість зловживань						
10	Поділ функцій власності і управління						

Для вибору прийнятної організаційно-правової форми підприємства заповніть таблицю 2.

Таблиця 2. Порівняльна характеристика різних форм підприємств

Критерії		Організаційно-правові форми підприємств					
		Приватне (ФОП)	Повне товариство	ТОВ	Командитне товариство	ПрАТ	ПАТ
1	Ступінь відповідальності						
2	Структура управління						
3	Установчі документи						
4	Мінімальний розмір статутного фонду						
5	Формування статутного фонду до державної реєстрації						
6	Документ, що підтверджує участь у товаристві						
7	Входження нових учасників у товариство						

Кейс 2: Заповнення «Книги обліку доходів для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість»

Підприємець, який є платником єдиного податку третьої групи і не є платниками ПДВ здійснив наступні операції:

- 03.08.2015 р. на банківський поточний рахунок надійшли кошти від продажу товарів на суму 10 500 грн.
- 04.08.2015 р. на банківський поточний рахунок надійшли кошти передоплати за овочі на суму 1800 грн. і оплата через касу за реалізовані фрукти – 1200 грн.
- 05.08.2015 р. за реалізацію овочів в касу поступило 2 000 грн., покупцеві повернена передоплата за товари – 1500 грн.
- 10.08.2015 р. підприємець помітив, що в книгу не внесена сума, яка надійшла 01.08.2015 від продажу товарів, в розмірі 200 грн.
- 15.08.2015 р. підприємець безоплатно отримав холодильну камеру від свого постійного постачальника на суму 20 000 грн.
- 20.08.2015 р. на банківський поточний рахунок надійшло 4 000 грн. від діяльності, що не вказана в реєстрі платників єдиного податку (*цей дохід оподатковується за ставкою 15%*).

Завдання: Заповніть «Книгу обліку доходів для платників ЄП 1-ї, 2-ї та 3-ї груп, які не є платниками ПДВ»

Інформаційний лист для вирішення завдання:

КНИГА

обліку доходів (для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками ПДВ)

Дата запису	Дохід від провадження діяльності					Дохід, що оподатковується за ставкою 15 %	
	вартість проданих товарів, виконаних робіт, наданих послуг			вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг), грн, коп.	всього, грн, коп. (гр. 4 + гр. 5)	вид доходу	сума, грн, коп.
	сума, грн, коп.	сума повернутих коштів за товар (роботи, послуги) та/або передплати, грн, коп.	скоригована сума доходу, грн, коп. (гр. 2 - гр. 3)				
1	2	3	4	5	6	7	8

Кейс 3: Заповнення «Книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість». Розділ «Доходи».

Підприємець, який є платником єдиного податку третьої групи і є платниками ПДВ здійснив наступні операції:

- 15.01.2015 р. підприємець реалізував товар на суму 3000 грн.
- 24.02.2015 р. підприємець продав товар на суму 5000 грн., однак частина товару, на суму 2000 грн. йому була повернена покупцем.
- 09.03.2015 р. підприємець отримав у подарунок товари на суму 1000 грн.
- 24.03.2015 р. пройшло рівно 3 роки, як підприємець отримав товари на суму 2500 грн., за які він так і не розрахувався.
- 29.03.2015 р. підприємець провів бартерну операцію по заліку взаємних зобов'язань з одним зі своїх контрагентів на суму 1500 (в цьому випадку підприємець позбавляється права перебувати на спрощеній системі оподаткування згідно з пунктами 291.6 і частини 4 пункту 298.2.3 ПКУ).

Завдання: Заповніть «Книгу обліку доходів для платників ЄП 3-ї групи, які є платниками ПДВ» Розділ «Доходи».

Інформаційний лист для вирішення завдання:

КНИГА

обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ)

I. Доходи

Дата запису	Дохід від провадження діяльності*						Дохід, що оподатковується за ставкою 15 %	
	вартість проданих товарів, виконаних робіт, наданих послуг			вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) без податку на додану вартість, грн, коп.	сума кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності, без податку на додану вартість, грн, коп.	всього, грн, коп. (гр. 4 + гр. 5 + гр. 6)	вид** доходу	сума, грн, коп.
	сума без податку на додану вартість, грн, коп.	сума повернутих коштів за товар (роботи, послуги) та/або передоплати без податку на додану вартість, грн, коп.	скоригована сума доходу, грн, коп. (гр. 2 - гр. 3)					
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Кейс 4: Заповнення «Книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість». Розділ «Витрати».

Підприємець, який є платником єдиного податку третьої групи і є платниками ПДВ здійснив наступні операції:

- 09.01.2015 р. Закуплено товар на суму 2400 грн, в т.ч ПДВ 400 грн.
- 15.02.2015 р. Виплачено зарплату найманому працівнику в сумі 1500. Цього ж дня перераховані відповідні податки (ЄСВ та ПДФО - 37 %).
- 24.03.2015 р. Оплачено оренду складського приміщення та офісу 6000 грн. в т.ч. ПДВ 1000 грн.
- 30.03.2015 р. Перераховано єдиний соціальний внесок за самого підприємця $1218 * 34,7 \% = 422,65$ грн.

Завдання: Заповніть «Книгу обліку доходів для платників ЄП 3-ї групи, які є платниками ПДВ» Розділ «Витрати».

Інформаційний лист для вирішення завдання:

КНИГА

обліку доходів і витрат (для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ)

II. Витрати

Дата запису	Витрати, пов'язані з придбанням товарів (робіт, послуг)		Витрати на оплату праці найманих працівників, грн, коп.	Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, грн, коп.	Інші витрати, грн, коп.	Всього, грн, коп. (гр. 3 + гр. 4 + гр. 5 + гр. 6)
	вид витрат	сума без податку на додану вартість, грн, коп.				
1	2	3	4	5	6	7

I. ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

08	Фактична чисельність найманих працівників у звітному періоді (осіб)	

09	Види підприємницької діяльності у звітному періоді ² :	
	Код згідно з КВЕД	Назва згідно з КВЕД

II. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ

Щомісячні авансові внески, грн, коп.

I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
Назва показника		Код рядка	Обсяг (грн, коп.) ³
Обсяг доходу за звітний (податковий) період відповідно до статті 292 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (згідно з підпунктом 1 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України)		01	
Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴		02	

III. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ДРУГОЇ ГРУПИ

Щомісячні авансові внески, грн, коп.

I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
Назва показника		Код	Обсяг (грн, коп.) ³
Обсяг доходу за звітний (податковий) період відповідно до статті 292 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (згідно з підпунктом 2 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України)		03	
Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴		04	

IV. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ТРЕТЬОЇ ГРУПИ

Назва показника	Код рядка	Обсяг (грн, коп.) ³
Обсяг доходу за звітний (податковий) період, що оподатковується за ставкою 2 %	05	
Обсяг доходу за звітний (податковий) період, що оподатковується за ставкою 4 %	06	
Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴	07	

V. ВИЗНАЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПО ЄДИНОМУ ПОДАТКУ⁵

Назва показника	Код рядка	Обсяг (грн, коп.) ³
Загальна сума доходу за звітний (податковий) період (сума значень	08	0,00
Сума податку за ставкою 15 % ((рядок 02 + рядок 04 + рядок 07) × 15%)	09	0,00
Сума податку за ставкою 2 % (рядок 05 × 2 %)	10	0,00
Сума податку за ставкою 4 % (рядок 06 × 4 %)	11	0,00
Нараховано всього за звітний (податковий) період (рядок 9 + рядок 10 + рядок 11)	12	0,00
Нараховано за попередній звітний (податковий) період (значення рядка 12 декларації попереднього звітного (податкового) періоду)	13	
Сума єдиного податку, яка підлягає нарахуванню та сплаті в бюджет за підсумками поточного звітного (податкового) періоду (рядок 12 - рядок 13)	14	0,00

VI. ВИЗНАЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК⁶

Назва показника	Код рядка	Обсяг (грн, коп.) ³
Сума єдиного податку, яка підлягала перерахуванню до бюджету, за даними звітного (податкового) періоду, в якому виявлена помилка (рядок 14 відповідної декларації)	15	
Уточнена сума податкових зобов'язань за звітний (податковий) період, у якому виявлена помилка	16	
Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:		
Збільшення суми, яка підлягала перерахуванню до бюджету (рядок 16 - рядок 15, якщо рядок 16 > рядка 15)	17	
Зменшення суми, яка підлягала перерахуванню до бюджету ⁷	18	
Сума штрафу, яка нарахована платником податку самостійно у зв'язку з виправленням помилки, % (рядок 17 × 3 % або 17 × 5 %) ⁸	19	
Сума пені, яка нарахована платником податку самостійно відповідно до підпункту 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України	20	

Доповнення до податкової декларації (заповнюється і додається відповідно до пункту 46.4 статті 46 глави 2 розділу II)	
№ з/п	Зміст доповнення

Дата подання декларації:

Інформація про особу, уповноважену на заповнення декларації	
Прізвище, ім'я, по батькові уповноваженої особи:	_____
Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта ¹	____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____

Фізична особа - платник податку або уповноважена особа

(підпис)

ініціали та прізвище

Ця частина декларації заповнюється посадовими особами контролюючого органу	
☐	Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності " " 20__ року (посадова особа контролюючого органу (підпис, ініціали та прізвище))
☐	За результатами камеральної перевірки декларації (потрібно позначити): порушень (помилек) не виявлено Складено акт від " " 20__ року № _____ (посадова особа контролюючого органу (підпис, ініціали та прізвище))
" " 20__ року	

* Подається з метою отримання довідки про доходи за інший період, ніж кварталний (річний) податковий (звітний) період.

** Ззначається номер календарного місяця, за який подається декларація з позначкою "Довідково".

¹ Серію та номер паспорта зазначають фізичні особи, які через релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта;

¹ Серію та номер паспорта зазначають фізичні особи, які через релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта.

² Код та назва виду економічної діяльності зазначаються відповідно до Класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД).

³ Заповнюється наростаючим підсумком з початку року у гривнях з двома десятковими знаками після коми.

⁴ **Включається:**

сума доходу, що перевищує обсяги, встановлені підпунктами 1, 2, 3 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України, у звітному (податковому) періоді;

сума доходу, отриманого від провадження діяльності, не зазначеної в реєстрі платників єдиного податку (для першої або другої групи), у звітному (податковому) періоді;

сума доходу, отриманого при застосуванні іншого способу розрахунків, ніж передбачено пунктом 291.6 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України, у звітному (податковому) періоді;

сума доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права на застосування спрощеної системи оподаткування, у звітному (податковому) періоді;

сума доходу, отриманого платниками першої або другої групи від провадження діяльності, яка не передбачена в підпункті 1 або 2 пункту 291.4 статті 291 Кодексу.

⁵ Заповнюється наростаючим підсумком з початку року (не заповнюється платником податку, що подає декларацію „Довідково”).

⁶ Заповнюється платником податку, який уточнює податкові зобов'язання (не заповнюється платником податку, що подає декларацію „Довідково”).

⁷ Ззначається тільки як позитивне значення.

⁸ Нараховується платником у разі самостійного виявлення факту заниження податкового зобов'язання (пункт 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України).